

kan have sin Bølg paa den Plads af Eien-
dommen, som han maatte ansee beqvemst og
hensigtsmæssigt dertil. Jeg tilstaaer, som sagt,
at dette Hensyn ikke er tilstede i selsamme
Grad med de offentlige Stiftelsers Bestyrelse
som med Lehnbesidderne, og det er navnlig
denne Betragtning, som har kunnet bevæge mig
til at slutte mig til Udvalgets Forslag, saaledes
som det foreligger, og hvorved de offentlige
Stiftelser ere satte paa neutral Grund, for at
bruge det samme Udtryk, som den ærede Ord-
fører brugte, og hvor der altsaa ikke er afgjort
Noget om, i hvilken Grad disse fire Stiftelser
ere at betragte som offentlige Stiftelser. Som
sagt, jeg beder Thinget fastholde, at det væsent-
lig er Resultatet af en Overenskomst, som
foreligger i de Endringsforslag, vi have stillet,
saavel som i hele Lovforslaget, og jeg skal der-
for for mit Vedkommende tillade mig at an-
befale det til Vedtagelse.

L. C. Larsen: Med Hensyn til det
Endringsforslag, jeg har tilladt mig at stille,
vil det vel være klart, at det gaar ud paa,
paa den ene Side at sikkre Enken den Afstægt,
samt skulde tilkomme hende, og sikkre hende ve-
dre, end naar man beholdt det meget ubestemte
Udtryk „garanteret“, og paa den anden Side
at lette Eierne at kunne stille sig af med den
fæstede Gaard, uden at beholde paa sig den
personlige Forpligtelse at skulle indstaae for
Aftægten. Jeg troer derfor, kun med Hensyn
til hvad den ærede Rigsdagsmænd for Ribe
Amts 2den Valgfreds (H. Hage) har bemærket
at behøve at anføre, at det dog vistnok er fuld-
kommen begrundet, at en saadan Afstægt nyder
Fortrin for Pantegjæld. Det ligger nemlig
i Fæsteforholdets Natur, at Pantnavereren er
underkastet alle de Forskrifter, som Lovgivingen
har givet med Hensyn til Pantet, at altsaa
Pantnavereren i et Gods maa finde sig i, at
Eieren af Godset bortfæster Gaardene, bestem-
mer Indfæstningen og Afgiften, og hvis det
var saaledes, at et Gods vedblev at være sam-
let, efterat Gaardene vare affatte, vilde man

vel ogsaa kunne betragte denne Børde som en
saadan, hvoraf der i Fordebøggerne findes
mange, der gaar fra Eier til Eier uden Thing-
læsning. Da det imidlertid ikke er sagt, at
der er flere Gaarde, og da det kan være Eie-
rens Hensigt at stille sig ved Gaarden, saa
troer jeg, det til Forebyggelse af alle Tvivl,
der til Uheld for begge Parter kunne opstaae,
er bedst at give en saadan Bestemmelse som
den foreslaaede, og jeg troer tillige, at den er
fuldkommen rejsfærdiggjort ved Fæsteforholdets
Beskaffenhed. Det er jo en begrændset Afgift,
der ikke kan faae nogen ganske betydelig, Pan-
tets Værdi aldeles forringende Værdi, og det
er jo tillige en ophørende Afgift.

J. A. Hansen: Jeg ønskede dog af
Hensyn til hvad den ærede Rigsdagsmænd for
Ribe Amts 2den Valgfreds (H. Hage) ytrede
endnu engang at udtale mig om Betydningen
af § 1. Placaten af 1806 hviler jo ganske
paa den samme Grundsætning, som Fæste-
lovgivningen i det Hele hviler paa, nemlig
saavidt muligt at sikkre Bøndefamilierne et
selvstændigt Udkomme; det er jo af den Grund,
at Placaten af 1806 blev givet — jeg skal
her henvide til den Forestilling, som under
12te Februar af Rentekamret blev indgivet til
Kongen, og som ligger til Grund for Udste-
delsen af Placaten af 1806. Nu stiller Spørgs-
maalet sig jo saaledes: skal man tillade en
Eier af flere Bøndergaard at drive dem alle
sels, blot saaledes, at han sender nogle
Tjenestefolk hen paa hver enkelt af de Gaarde,
hvor han ikke selv boer, for at drive dem,
eller skal han vedblive at bortfæste dem? Det
er naturligviis — det kan Ingen falde paa at
nægte — til Fordeel for denne Eier af de flere
Gaarde, naar han kan drive dem for egen
Regning, men for hver Gaard, han driver
meer for egen Regning, bliver der eet Sted
mindre for Befolkningen til selvstændigt Er-
hverv, thi jo flere Gaarde der drives under
een Eier, des færre Familier kommer der jo til
at leve paa disse Steder.